

REFERAT Ældreudvalget d. 07-05-2019

Mødedato Tirsdag d. 07. maj 2019 kl. 14:30

Mødested Mødelokale 3

Indholdsfortegnelse

Procedure for åbne og lukkede punkter.....	3
Status på implementering af Eden på plejecentre.....	5
Ledelsesinformation - 1. kvartal 2019.....	9
Ledelsesrapportering pr. 31. marts 2019.....	11
Udkast til kommissorium "Strategi for god ledelse i Sundheds- og Omsorgsafdelingen".....	15
Høringsudkast: Sammen om at fremme fællesskaber - Strategi mod ensomhed 2019-21.....	17
Orientering fra udvalgsformanden/medlemmerne.....	19
Orientering fra direktøren/chefen.....	20
Referat fra seniorrådsmøde 10. april 2019.....	21
Lukket: Orientering fra udvalgsformanden/medlemmerne.....	22
Lukket: Orientering fra direktøren/chefen.....	23

Punkt 1: Procedure for åbne og lukkede punkter

Sagsfremstilling

1. Procedure for åbne og lukkede punkter

Sagsnr.	450-2019-7217	Initialer	CSA	Åbent
---------	---------------	-----------	-----	-------

Sagsfremstilling

Der står i § 20 i Den kommunale Styrelseslov, at fagudvalgenes møder – i modsætning til byrådsmøder- ikke er offentlige. Man kan ikke beslutte, at fagudvalgsmøder skal være offentlige. Det er fra lovgivers side besluttet, at fagudvalgsmøder skal være et forum for frie og uformelle drøftelser. Forhandlinger er fortrolige, og udvalgsmedlemmerne har tavshedspligt omkring, hvad øvrige udvalgsmedlemmer har sagt under møderne.

Nyborg Byråd har besluttet, at sagsfremstillinger og bilag som hovedregel offentliggøres forud for udvalgsmøderne. Sagerne lukkes kun, hvis offentliggørelse vil stride mod de almindelige regler om tavshedspligt, eller hvis det er nødvendigt af hensyn til behovet for en fri og uformel drøftelse i udvalget.

Hvis dagsordenspunktet lukkes, fordi det indeholder følsomme/fortrolige oplysninger, vil det forblive lukket efter udvalgets behandling. Der vil til gengæld efter omstændighederne kunne gives aktindsigt i dagsordenspunktet, hvor de følsomme/fortrolige oplysninger overstreges. Man kan i dette tilfælde godt give aktindsigt i dagsordenspunktet (med overstregninger) inden udvalgets behandling.

Hvis dagsordenspunktet lukkes af hensyn til udvalgets mulighed for frie og uformelle drøftelser, vil dagsordenspunktet blive åbnet efter udvalgets behandling. Der kan dermed gives aktindsigt i hele dokumentet efter udvalgets behandling. Ofte lukkes et dagsordenspunkt både af hensyn til muligheden for frie og uformelle drøftelser og pga. fortrolige oplysninger. Der vil i så fald først kunne gives (delvis) aktindsigt efter udvalgets behandling af sagen.

Reglerne i offentlighedsloven om aktindsigt fastslår bl.a., at interne dokumenter slet ikke er omfattet af retten til aktindsigt. Dvs. at udgangspunktet for loven er, at kun dokumenter, der indkommer til kommunen eller sendes ud af kommunen, er omfattet af retten til aktindsigt.

Kommunen giver ofte alligevel aktindsigt i interne dokumenter i medfør af meroffentlighedsprincippet.

Et lukket dagsordenspunkt er et internt dokument, idet det ikke har været sendt ud af kommunen. Det er dermed slet ikke omfattet af retten til aktindsigt. Hvis det åbnes (offentliggøres på hjemmesiden), bliver det omfattet af retten til aktindsigt. Hvis det forbliver lukket, kan kommunen i medfør af meroffentlighedsprincippet vælge at give delvis aktindsigt (fortrolige oplysninger overstreges).

Der er dermed ikke modstrid mellem reglerne i Styrelsesloven og Offentlighedsloven.

Der foreslås følgende procedure for åbne og lukkede punkter:

- Det vurderes ved hver enkelt sag, om der er et behov for at lukke dagsordenspunktet. Et dagsordenspunkt til et fagudvalg kan holdes lukket enten fordi det indeholder følsomme/fortrolige oplysninger, eller fordi der er behov for frie og uformelle drøftelser i fagudvalget.
- Hvis det vurderes, at der er behov for at holde dagsordenspunktet lukket, skal det indskrives i overskriften, hvorfor punktet er lukket.
 - Fx ”Julebelysning i Nyborg (lukket af hensyn til frie og uformelle drøftelser i udvalget)”.
 - Fx ”Udbud af legeplads i daginstitution (lukket af hensyn til fortrolige oplysninger om priser)”.
- Hvis det vurderes, at et dagsordenspunkt skal lukkes pga. følsomme eller fortrolige oplysninger, skal det vurderes, om de følsomme og fortrolige oplysninger kan indskrives i et bilag, så dagsordenspunktet alligevel kan åbnes. Hvis dagsordenspunktet skal videre til behandling i byrådet, skal det som udgangspunkt været åbent (undtaget sager om køb og salg af fast ejendom og udbud/indkøb).
- Ved brug af lukkede bilag indskrives det i titlen, hvad bilaget handler om.
 - Fx ”Lukket bilag til dagsordenspunktet ”Multibassin – Nyborg Marina” - fortrolige prisoplysninger”.
- Ved lukkede dagsordenspunkter skal det indskrives i indstillingen, om dagsordenspunktet skal åbnes efter udvalgets behandling, eller om det fortsat skal være lukket og begrundelsen herfor. Hvis et dagsordenspunkt er lukket af hensyn til muligheden for frie og uformelle drøftelser, skal det åbnes efter udvalgets behandling. Hvis et dagsordenspunkt er lukket, fordi det indeholder følsomme/fortrolige oplysninger, skal det fortsat være lukket efter udvalgets behandling. Der vil i så fald efter omstændighederne være mulighed for at meddele aktindsigt i dagsordenspunktet, hvor de følsomme/fortrolige oplysninger overstreges.

Det er afdelingschefen, der er ansvarlig for at sikre, at der er taget stilling til, om et dagsordenspunkt skal være lukket eller åbent.

Hvis et dagsordenspunkt skal være lukket, skal der gøres følgende:

- Indskriv i parentes i overskriften, hvorfor dagsordenspunktet er lukket.
- Indskriv i indstillingen, om dagsordenspunktet skal åbnes eller forblive lukket efter sagens behandling.
- Hvis der benyttes lukkede bilag til et åbent punkt, indskrives det i bilagets titel, hvad bilaget indeholder.

Indstilling

Drøftes.

Afgøres i

Ældreudvalget

Beslutning i Arbejdsgruppe vedr. Bo Smith-Udvalget 2. april 2019:

Fraværende: Anne Dyrhøj (V), Carsten Kudsk (O), Martin Huus (V), Martin Stenmann (A), Suzette Frovin (F)

Drøftet.

Proceduren anbefales. Det skal sikres, at dagsordenspunkterne kun lukkes, når der er reelt behov herfor. Sagen forelægges Økonomiudvalg og fagudvalg.

Beslutning i Ældreudvalget 7. maj 2019:

Fraværende: Ingen

Godkendt.

Punkt 2: Status på implementering af Eden på plejecentre

Sagsfremstilling

2. Status på implementering af Eden på plejecentre

Sagsnr.	450-2014-23183	Initialer	LHU	Åbent
---------	----------------	-----------	-----	-------

Sagsfremstilling

På udvalgets møde i marts 2019, bad udvalget administrationen om en status på implementering af Eden på plejecentrene.

Baggrund er, at udvalget besluttede 7. februar 2017, at kommunens plejecentre skulle implementere plejefilosofien Eden Alternative bl.a. på baggrund af gode erfaringer fra Assens Kommune og centerledernes ønske om at arbejde med metoden på Nyborg Kommunes plejecentre.

Eden-filosofien bygger på, at flytning til et plejecenter ikke skal begrænse borgerens liv. Borgeren skal fortsat kunne leve sit "normale" liv med samme livsstil og døgnrytme.

Beboerens ønsker er i centrum for tilrettelæggelse af arbejdet på centret og samarbejdet mellem borger, pårørende, medarbejdere m.fl. Formålet er at eliminere ensomhed, kedsomhed og hjælpeløshed ved, at beboerne oplever meningsfuldhed og fællesskab samt bevarer deres selvbestemmelsesret. Beboerne har mulighed for at give og modtage omsorg og tager del i hverdagens gøremål. Kontakt med børn, dyr og natur er en stor del af hverdagen.

Fakta-blad om Eden-filosofien er vedhæftet som bilag.

Status for implementering af Eden:

Målet med Eden er, at alle plejehjemmene i Nyborg Kommune på sigt bliver registreret som Eden-plejehjem. Kravene for at blive registreret er 50% af medarbejderne har deltaget i det grundlæggende kursus. Registreringen af Eden-plejehjem blev startet for at anerkende de plejehjem, som ud fra ønsket om værdighed og respekt for den enkelte borger har engageret sig i at skabe den nødvendige kulturforandring for at reducere institutionspræget fra plejehjemmet og gjort en indsats for at øge livskvaliteten ved at forhindre ensomhed, kedsomhed og hjælpeløshed.

Som startskud for implementeringen af Eden gennemgik 75 medarbejdere og 5 ledere i 2017 et 3 dages grundkursus med henblik på at blive nøglepersoner i Eden. Siden har centrene løbende sendt medarbejdere på grundkurset for at nå tættere på målet om at blive registreret som Eden-plejehjem. Derudover har der været afholdt lokale temaarrangementer om Eden på alle centrene, og 34 medarbejdere har deltaget på et kursus om livshistorier, som supplerer Eden-tankegangen.

Status på implementeringen på de fire plejecentre pr. april 2019 er:

Plejecenter Svanedammen

Plejecenter Svanedammen er langt i implementeringsfasen. 75% af medarbejderne (30 medarbejdere) har været på Eden-grundkurset. Der er 10 medarbejdere, som mangler at komme på Eden-grundkurset.

Der er nedsat en intern Eden-arbejdsgruppe med medarbejdere, leder og stedfortræder. Gruppen er plejecenteret nøglepersoner i forhold til Eden og sikrer fremdrift i implementeringen. Som led af implementeringen er der ligeledes nedsat et familie- og medarbejderråd, hvor rådsmedlemmerne vælges ind for 2 år ad gangen. I rådet drøftes de emner og temaer, som har betydning for beboerne og pårørende på centeret bl.a. kerneopgaven i Sundheds- og Omsorgsafdelingen og de fire værdier.

Der arbejdes løbende med kulturen blandt medarbejderne. Tidligere har plejecenteret været præget af "hospitalskulturen", som "dikterer" opfattelsen af beboerne, omsorg og pleje, indretning (linnedvogne, bækkenstole), arbejdsgange, sproget, arbejdets tilrettelæggelse m.m. Medarbejderen tænker og taler nu på nye måder om beboerne, om deres arbejde og kerneopgaven. De har fået en ny af dem selv og deres faglighed. Plejecenteret opfattes nu mere som et hjem og mindre som en institution. Således er kulturen nu meget mere præget af, at det er et hjem, hvor beboernes ret til at bestemme over deres eget hverdagsliv. Vagtplanerne ændres fremfor beboernes vaner. Det kræver nogle vigtige diskussioner og refleksioner for at sikre, at der samtidig hele tiden leves fuldt op til diverse krav iht. sundheds- og serviceloven, dokumentation, egenkontrol m.m.

Der arbejdes kontinuerligt på, at de tre plager i Eden-tankegangen; hjælpeløshed, ensomhed og kedsomhed bekæmpes og forebygges. Her er relationer mellem beboere, medarbejdere og netværk vigtigt. Der skabes rammerne for nærvær og

meningsfulde fællesskaber.

Medarbejderne har en række redskaber i Eden-tankegangen, og bl.a. brugen af Eden-hjælpere arbejdes der aktivt med. Eden-hjælpere er dyr, børn og natur. På Svanedammen får beboerne ugentligt besøg fra unge mennesker fra Birkhovdskolen. Der er etableret faste besøg fra børnehavebørn og dagplejebørn. Der er fugle og katte på centeret, som beboerne kan vælge at give omsorg for.

Den nye indretning på Svanedammen er lavet således, at den inviterer til leg og aktivitet. Således står der masser af legetøj frit fremme samt små børnemøbler. Der er store grønne planter på gangene og ved hver lejlighed hænger en plante. Endvidere er der etableret en indbydende have samt et orangeri, hvilket mange af beboerne nyder hele året. Ved at gøre haven mere tilgængelig vil det også åbne muligheder for at lindre hjælpeløshed og kedsomhed, så nogle af beboerne ved nogle overkommelige arbejdsopgaver i haven derved påtager sig et ansvar i forhold til fællesskabet. Naturen bruges generelt meget i plejen og omsorgen af beboerne. Der går mange ture og der cykles ture på 2 mands-cyklen m.m.

Beboernes familier, Svanedammens venner og lokalsamfundet inddrages løbende i aktiviteter. I starten af 2019 stod de bl.a. for et loppemarked, hvor overskuddet gik til en kæmpe fastelavnsfest i februar måned med knap 90 deltagere, hvoraf de 35 var børn. Mange var udklædte, også af beboerne med slå katten af tønden, ansigtsmaling m.m. I januar blev beboernes beboernes familier inviteret til et foredrag om Eden, så de også kunne blive introduceret for tankegangen. Det gentages til efteråret.

Vejen mod at beboernes familier føler sig hjemme på Svanedammen og ikke ”bare” er gæster starter allerede, inden beboeren flytter ind. Således tager leder eller kommende kontaktperson forud for indflytningen altid på besøg i beboernes hjem, og hvor beboernes familier også er til stede. Dette gør også, at den første tid på Svanedammen opleves mere tryk og mindre svær for både boeren og beboeres familie.

Plejecenter Svanedammen forventer at blive registeret som Eden i 2019.

Plejecenter Egevang

Plejecenter Egevang er godt i gang med implementeringen af Eden. Der arbejdes primært med en kulturforandring blandt medarbejderne på nuværende tidspunkt. 72% af medarbejderne (21 medarbejdere) har været på Eden-grundkurset i perioden fra 2017-19. Der er 8 medarbejdere, som mangler at komme på Eden-grundkurset.

Der er nedsat en Eden-gruppe, som arbejder aktivt med at sikre fremdrift og søger inspiration til arbejdet med Eden. I juni afholdes personalemøde, hvor den videre implementering drøftes i hele personalegruppen.

Kulturændringen sætter fokus på relationen til beboerne og deres familier. Der arbejdes aktivt med, hvordan beboernes selvbestemmelse, behov og interesser sættes i mest muligt spil. Udgangspunktet i plejen og omsorgen er i beboernes livshistorier, som støtter medarbejderne til at støtte borgeren til at få meningsfuldt indhold i hverdagen. Der arbejdes med gensidig omsorg, som giver beboerne chance for at være omsorgsgivere.

Eden-gruppen planlægger forskellige aktiviteter, som sigter efter at skabe meningsfulde fællesskaber og inddrage Eden-hjælpere bl.a. ved at styrke naboskaber, relationerne beboerne imellem og åbne plejecenteret op over for lokalsamfundet. Der har bl.a. været havedag for beboerne og deres familier, og der er faste månedlige aftaler om besøg af den lokale børnehave og besøgshund. Derudover afholdes der løbende gudtjenester med en lokal præst.

Plejecenter Egevangs mål om tidspunkt for registrering som Eden-plejehjem afklares i Eden-gruppen i løbet af 2019.

Plejecenter Rosengården

Plejecenter Rosengården er i opstartsfasen i forhold til implementeringen af Eden. Processen har været forsinket pga. lederskifte ad to omgange. 67% af medarbejderne (28 medarbejdere) har været på Eden-grundkurset i perioden fra 2017-19. Der er 14 medarbejdere, som mangler at komme på Eden-grundkurset.

I foråret 2019 blev der nedsat en Eden-gruppe, som sikrer fremdriften i implementeringen og sætter kursen for det videre forløb.

Som grundlag for at lykkes med Eden-tankegangen arbejdes der med begreberne naturligt omsorg og omsorgspartnerskaber, hvor det at hjælpe og yde omsorg for sine medmennesker på en ligeværdig måde bliver en del af kulturen på centeret. Der arbejdes med de fysiske rammer og indretningen for, at Rosengården ikke længere betragtes som en institution men som et hjem for både beboere og pårørende. Familieinddragelse og selvbestemmelse er vigtige nøgleord i samarbejdet mellem medarbejdere og borgerne.

Der arbejdes aktivt med Eden-hjælperne, hvor der er faste aftale med dagplejerne og børnehaveklassen i Ørbæk. Dyr og naturen inddrages kontinuerligt i aktiviteterne. Der afholdes grilleftermiddage, hygge omkring bål, og beboerne inddrages i pasningen af hønsene og højbedene i haven.

Frivillige fra bl.a. Rosengårdens venner og Ældre Sagen inddrages i aktiviteterne på plejehjemmet, der er bl.a. lavet et værksted med frivillige.

Plejecenter Rosengården har et mål om at blive registeret som Eden-plejehjem inden 2021.

Vindinge Landsbycenter

Vindinge Landsbycenter er i opstartsfasen i forhold til implementeringen af Eden. Processen er bl.a. blevet forsinket af udbygningen af centeret. 70% af medarbejderne (21 medarbejdere) har været på Eden-grundkurset i perioden 2017-19. Der er 9 medarbejdere, som mangler at komme på Eden-grundkurset.

I maj 2019 skal der på personalemøde nedsættes en Eden-gruppe, som på samme måde som på de øvrige plejecentre, bliver nøglepersoner for Eden og dem som sikrer fremdrift i implementeringen. Som led af implementeringen skal der ligeledes nedsættes et familieråd, som på to årlige møde drøfter relevante temaer og emner. Der arbejdes kontinuerligt med, hvordan lokalsamfundet inddrages i hverdagslivet på Vindinge Landsbycenter. Derfor er der planlagt et åbent hus-arrangement i juni. Der planlægges et intromøde af Eden for Venneforeningen på centeret. Dette er planlagt sammen med foreningens bestyrelsen.

Som grundlag for at lykkes med Eden-tankegangen er personalenormering og kontaktpersonsystem under udvikling, så der tages højde for øget selvbestemmelse, selvhjælp og inddragelse af beboerne. Der arbejdes med nudging, hvor der indrettes efter, at beboerne i højere grad kan hjælpe sig selv til at skænke drikkevarer, løfte glas m.m. Beboerne opfordres til at deltage i dagligdagsopgaver som f.eks. blomstervanding, oprydning, borddækning osv.

Vindinge Landsbycenter inddrager Eden-hjælpere ved at der er let tilgang til fællesarealerne med væksthus og sansehøve. Beboerne har mulighed for at være med til at dyrke grøntsager og blomster i haven. Målet er også, at den nærliggende skov skal anvendes mere. Der skal skabes et miljø, der inviterer til aktivitet og leg, så det også bliver attraktivt for børn og unge – bl.a. de besøgende børn og børnebørn. Vindinge Landsbycenter har månedligt besøg af dagplejebørn og der arbejdes på at få en ordening med Vindinge skole for at styrke relationerne mellem generationerne.

Der arbejdes i vid omfang på at udvide mulighederne for aktiviteter, også spontane aktiviteter, og omgivelserne indrettes efter at være velkommende og hyggelige. Der arrangeres quigong, gymnastik, torsdagshygge med sang, besøg hos hinanden, udvidelse af træningsrum, opbygning af et café-lignende miljø, genbrugscentral og oprettelse af kor.

Vindinge Landsbycenters mål om tidspunkt for registrering som Eden-plejehjem afklares i Eden-gruppen i løbet af 2019.

Proceshjul for plejecentrenes implementering af Eden er vedhæftet som bilag.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Det indstilles, at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagen afgøres i

Ældreudvalget

Bilag

450-2014-121876 The Eden Alternative - vision, mission og principper.pdf

450-2019-80702 Proceshjul på PC Svanedammen april 2019

450-2019-80572 Proceshjul på Vindinge Landsbycenter april 2019

450-2019-82264 Proceshjul på PC Egevang april 2019

450-2019-82260 Proceshjul på PC Rosengården april 2019

Beslutning i Ældreudvalget 7. maj 2019:

Fraværende: Ingen

Til efterretning.

Bilag

The Eden Alternative - vision, mission og principper.pdf

Proceshjul på PC Svandedammen april 2019

Proceshjul på Vindinge Landsbycenter april 2019

Proceshjul på PC Egevang april 2019

Proceshjul på PC Rosengården april 2019

Punkt 3: Ledelsesinformation - 1. kvartal 2019

Sagsfremstilling

3. Ledelsesinformation - 1. kvartal 2019

Sagsnr.	450-2019-8769	Initialer	LHU	Åbent
---------	---------------	-----------	-----	-------

Sagsfremstilling

Ældreudvalget forelægges hvert kvartal en status på ældreområdet.

1. kvartal i maj
2. kvartal i august
3. kvartal i oktober
4. kvartal (hele året) i januar

Ledelsesinformationen for 1. kvartal 2019 indeholder følgende:

- Sagsbehandlingstid for visitation
- Sygepleje
- Venteliste til pleje- og ældreboliger
- Madservice
- Utilsigtede hændelser
- Ansatte i Sundheds- og Omsorgsafdelingen
- Oversigt over puljemidler på ældreområdet

Ledelsesinformation vedr. sagsbehandlingstid på hjælpemidler og Straksservice kan ikke på nuværende tidspunkt udarbejdes, da KMD er ved at teste hjælpemiddelprogrammet i udvalgte kommuner, inden det kan implementeres i øvrige kommuner.

Ledelsesinformation vedr. hjemmepleje er ikke opgjort for 1. kvartal, da der har vist sig at være fejl i indrapportering af data i det nye omsorgssystem Nexus.

Nedslagspunkter i 1. kvartal 2019

Administrationen peger på følgende nedslagspunkter:

- Antal borgere i sygeplejen er steget, mens antallet af leverede timer er faldet
- Den generelle venteliste til plejeboliger har i gennemsnit ligget på 11 borgere i 1. kvartal 2019, sagsbehandlingsfristen har i gennemsnit ligget på 8 uger
- Antal borgere, der får leveret mad fra Madhuset, er faldet lidt
- Antal utilsigtede hændelser er steget efter undervisning af risikomanager og fokus på ledelsesansvar for indberetning

Ledelsesinformationen for 1. kvartal 2019 er vedlagt som bilag.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Det indstilles, at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagen afgøres i

Ældreudvalget

Bilag

450-2019-83373 Ledelsesinformation - 1. kvartal 2019 (02-05-2019)

Beslutning i Ældreudvalget 7. maj 2019:

Fraværende: Ingen

Til efterretning.

Lederen fra Myndighedsafdelingen inviteres efter sommerferien.

Bilag

Ledelsesinformation - 1. kvartal 2019 (02-05-2019)

Punkt 4: Ledelsesrapportering pr. 31. marts 2019

Sagsfremstilling

4. Ledelsesrapportering pr. 31. marts 2019

Sagsnr.	450-2019-9493	Initialer	NSO	Åbent
---------	---------------	-----------	-----	-------

Sagsfremstilling

Økonomiafdelingen har udarbejdet ledelsesrapportering på baggrund af de første 3 måneders registreret aktivitet og forbrug i 2019. Der er i prognosen indregnet en række driftsjusteringer og ændringer i forhold til oprindeligt budget 2019.

Som led i en sammenhængende **langsigtet økonomisk politik** har byrådet vedtaget følgende økonomiske målsætninger for 2019:

- Driftsresultat på mindst 50 mio. kr. og servicerammen skal være overholdt.
- Anlægsudgifter på 280 mio. kr. over de næste 4 år svarende til gennemsnitligt 70 mio. kr. årligt til investeringer i borgernære serviceområder, slotsprojektet, Nyborg Marina, byudvikling og infrastruktur m.v.
- Likviditet på mindst 1.000 kr. pr. indb. ultimo året svarende til 32,0 mio. kr.
- Det er ikke hensigten at optage ny gæld.

Overholdelse målsætningerne forudsætter gennemførelse af effektiviseringer på samlet 44,852 mio. kr. i 2019 stigende til 56,500 mio. kr. i 2022, jf. politisk aftale om budget 2019.

Der prognosticeres et samlet **driftsoverskud** på 50,0 mio. kr. i 2019 og en **likviditet** på 47,227 mio. kr. ultimo 2019 svarende til de økonomiske målsætninger.

Servicerammen på 1.443,968 mio. kr. i budget 2019 forventes overholdt.

De **økonomiske konsekvenser i overslagsårene 2020-2023** er udfordret af en række usikkerheder om budgetgrundlaget, herunder finansieringen af demografisk udgiftspres på ældreområdet, ændringer i landsudligningen, videreførelse af finansieringstilskuddet og medfinansiering af sundhedsudgifterne. Det kommende Folketingsvalg kan komme til at betyde, at forhandlingerne mellem Regeringen og KL om rammerne for kommunernes økonomi for 2020 bliver forskudt.

Nyborg Kommune oplever i lighed med mange andre af landets kommuner et øget **demografisk udgiftspres indenfor ældreområdet og sundhedsområdet**, hvilket også har været et væsentligt tema på KL's topmøde i 2019. Årsagen skyldes både en stigning i antallet af 65+ årige og en stigning i serviceudgifterne pr. 65+ årige.

Årsagen til udgiftsstigningen pr. 65+ årige skyldes bl.a. både en mængdeeffekt af flere leverede timer i hjemmeplejen pr. 65+ årige og en priseffekt fra en stigning i gennemsnitsudgiften pr. 65+ årige. Stigningen i udgiften pr. 65+ årige skyldes bl.a. øremærkede puljer fra staten og en række nye initiativer (fx Rehabiliteringscenter, demenscenter, værdighedspuljen, klippekortsordning, gratis varmtvandstræning, flere forebyggende indsatser, flere aktiviteter for ældre og pårørende).

Der er aktuelt en **økonomiske ubalance på 14,875 mio. kr.** på ældreområdet:

- **Service- og aktivitetsstigning på 13,0 mio. kr.** udmeldt til driftsområderne, herunder videreført ubalance på 8,522 mio. kr. fra regnskab 2018. Merudgifterne skyldes både en mængdeeffekt af flere leverede timer i hjemmeplejen pr. 65+ årige og en priseffekt fra en stigning i gennemsnitsudgiften pr. 65+ årige.

Stigningen i udgiften pr. 65+ årige skyldes bl.a. øremærkede puljer fra staten og en række nye initiativer (fx Rehabiliteringscenter, demenscenter, værdighedspuljen, klippekortsordning, gratis varmtvandstræning, flere forebyggende indsatser, flere aktiviteter for ældre og pårørende).

Herudover er der manglende **effektivisering af særydelser på 7,5 mio. kr.**, som afventer indgåelse af nye lokalaftaler og udmelding af sparerammer til driftsområderne. Det er i prognosen forudsat, at der kan opnås en effekt med 3/4-årsvirkning i 2019 svarende til 5,625 mio. kr. Det resterende beløb på 1,875 mio. kr. er en del af ubalancen på 14,875 mio. kr.

Ledelsen i Sundhed- og Omsorgsafdelingen har udarbejdet **forslag til finansiering (bilag 2)** af den økonomiske ubalance på 14,875 mio. kr. med henblik på at sikre budgetoverholdelse på ældreområdet i 2019. Der er bl.a. peget på delvis finansiering af overførte uforbrugte engangsbevillinger fra 2018 samt kompenserende besparelser fra bortfald og nedsættelse af en række øremærkede bevillinger og nye initiativer.

Det foreslås, at der gennemføres en **ekstern analyse af årsagen** til service- og aktivitetsstigninger pr. 65+ årige på ældreområdet til brug for drøftelserne af de afledte økonomiske konsekvenser i 2020-2023.

Tilsvarende er der et øget demografisk udgiftspres indenfor **sundhedsområdet**, hvor regnskab 2018 viser, at der var et underskud på 7,250 mio. kr. til den kommunale medfinansiering af sundhedsudgifterne i forhold til korrigeret budget 2018 på grund af ændret takst- og afregningssystem fra 2018. Der prognosticeres ingen ændringer i 2019 i forhold til budgettet, men en fremskrivning af udgiftsniveauet i regnskab 2018 vil betyde merudgifter på 7,584 mio. kr. 2020, 12,157 mio. kr. i 2021, 15,490 mio. kr. i 2022 og 19,919 mio. kr. i 2023.

Nyborg Kommune har gjort Sundhedsministeren opmærksom på det stigende udgiftspres på sundhedsområdet og foreslået KL, at den kommunale medfinansiering af sundhedsudgifterne (KMF) bliver afskaffet af følgende grunde: a) Kommunerne ikke nogen beslutningskompetence i forhold til kapaciteten og visitation til sygehus eller i praksissektoren, b) forskelle i registrering af aktivitet på sygehuse giver skævhed i afregningen, c) KMF anvendes ikke til sundhedsfremme og forebyggelse i kommunerne, d) kompensation og afregningen er meget skævt fordelt mellem kommunerne.

Det er i prognosen forudsat, at der vil blive afholdt **bruttoanlægsudgifter** på 211,942 mio. kr. i 2019 incl. uforbrugte anlægsbevillinger fra 2018. Til sammenligning kan det nævnes, at der i regnskab 2018 blev afholdt anlægsudgifter på 94,054 mio. kr.

Ledelsesrapporteringen peger på følgende hovedkonklusioner:

Driftsresultat

Prognosen for 2019 viser et samlet driftsoverskud på 50,0 mio. kr. svarende til målsætningen i oprindeligt budget 2019.

Der er i prognosen forudsat, at planlagte effektiviseringer på samlet 44,852 mio. kr. i 2019 stigende til 56,500 mio. kr. i 2022 gennemføres som aftalt i den politiske aftale om budget 2019.

Merudgifter til tabt ankesag på socialområdet 1,4 mio. kr., betaling for færdigbehandlede patienter 0,929 mio. kr., afregning af kollektiv trafik til FynBus 0,5 mio. kr. og tilbagebetaling af grundskyld 0,369 mio. kr. forudsættes finansieret af driftsreserven til uforudsete udgifter på 4,0 mio. kr.

Merudgifter på 3,850 mio. kr. årligt til manglende finansiering af Tårnparken som demenscenter (bortfald af huslejeindtægter m.v.) forudsættes finansieret af forventede merindtægter fra renter m.v.

Det er i prognosen forudsat, at der i 2019 sker en tilsvarende driftsopsparring som i regnskab 2018 svarende til 67,950 mio. kr., heraf 21,047 mio. kr. på selvstyrende områder og 46,903 mio. kr. vedrørende øremærkede bevillinger.

Den samlede forbrugsprocent ligger på 22,3% efter de første 3 måneder af 2019, hvilket ligger på samme niveau som forbruget på 22,3% i 2018. Virkningerne af de nye overenskomster og øremærkede puljer fremgår endnu ikke af forbruget i 2019.

Der er i korrigeret budget indregnet et forventet mindreforbrug på 15,850 mio. kr. ud over den forventede driftsopsparring på selvstyrende områder m.v.

Servicerammen

Servicerammen på 1.443,968 mio. kr. i budget 2019 forventes overholdt.

Anlægsudgifter

Det er i prognosen forudsat, at der vil blive afholdt bruttoanlægsudgifter på 211,942 mio. kr. i 2019 incl. uforbrugte anlægsbevillinger fra 2018. Til sammenligning kan det nævnes, at der i regnskab 2018 blev afholdt anlægsudgifter på

94,054 mio. kr. Der er i 2019 fastlagt et anlægsloft i økonomiaftalen mellem regeringen og KL som skal overholdes for at undgå sanktioner. Dette loft svarer til 98,264 mio. kr. (oprindeligt budget) i Nyborg Kommune i 2019.

Forventet overførsel af uforbrugte anlægsmidler fra 2019 til 2020 indarbejdes i forbindelse med ledelsesrapportering pr. 30. september 2019.

Anlægsindtægter

Der prognosticeres anlægsindtægter på 35,528 mio. kr. i 2019 incl. overførte bevillinger fra 2018. Nyborg Kommune har i forbindelse med planer for havne-udviklingen købt en grund på Midtermolen for 14,488 mio. kr. med henblik på videresalg til investor, jf. byrådet 19. september 2017. Det er forudsat, at grunden bliver solgt til markedsprisen i løbet af 2019 på baggrund af udbud.

Overførsel af uforbrugte bevillinger fra 2018 til 2019

Der er på driften overført uforbrugte bevillinger fra 2018 til 2019 svarende til svarende til 67,950 mio. kr., heraf 21,047 mio. kr. på selvstyrende områder og 46,903 mio. kr. vedrørende øremærkede bevillinger. Overførelsen af de uforbrugte driftsbevillinger er forudsat finansieret ved tilsvarende opsparing og overførelser fra 2019 til 2020.

Der er overført uforbrugte anlægsbevillinger på 109,858 mio. kr., anlægsindtægter 15,075 mio. kr. og finansforskydninger 0,178 mio. kr. (grundkapitalindskud i landsbyggefonden).

Likviditet ultimo

Likviditeten prognosticeres til 47,227 mio. kr. ultimo 2019 svarende til en reduktion af likviditeten med 171,829 mio. kr. i forhold til regnskab 2018.

Likviditeten var på 254,692 mio. kr. ved udgangen af marts 2019 og har i gennemsnit ligget på 300,972 mio. kr. i de seneste 12 mdr. og 288,698 mio. kr. i de seneste 3 mdr. Målsætningen om en likviditet på mindst 1.000 kr. pr. indb. ultimo året svarende til 32,0 mio. kr. er dermed opfyldt.

Årsagen til den høje likviditet skyldes bl.a. tidsforskydning i afholdelse af anlægsudgifter, sundhedsudgifter til regionen, overførelsesudgifter afregning til privatskoler m.v.

Økonomiske konsekvenser

Fremgår af sagsfremstilling og vedlagte bilag.

Indstilling

Det indstilles:

- At tillægsbevillinger indarbejdes i budgettet på baggrund af resultatopgørelse med afledte konsekvenser i overslagsårene 2020-2023.
- At merudgifter til tabt ankesag på socialområdet 1,4 mio. kr., betaling for færdigbehandlede patienter 0,929 mio. kr., afregning af kollektiv trafik til FynBus 0,5 mio. kr. og tilbagebetaling af grundskyld 0,369 mio. kr. finansieres af driftsreserven til uforudsete udgifter på 4,0 mio. kr.
- At forslag fra ledelsen i Sundhed- og Omsorgsafdelingen til finansiering af den økonomiske ubalance på 14,875 mio. kr. på ældreområdet godkendes, jf. bilag 2.
- At merudgifter på 3,850 mio. kr. årligt til manglende finansiering af Tårnparken som demenscenter (bortfald af huslejeindtægter m.v.) finansieres af forventede merindtægter fra renter m.v.
- At der gennemføres en ekstern analyse af årsagen til service- og aktivitetsstigninger pr. 65+ årige på ældreområdet til brug for drøftelserne af de afledte økonomiske konsekvenser i 2020-2023.

Analysen skal bl.a. afdække om aktivitetsstigningen pr. 65+ årige skyldes a) ændret visitationspraksis, b) ændringer i kvalitetsstandarder, c) ændringer i registrerings-praksis og aflyste timer, d) bortfald af tidsregistrering af komme-gå tid hos borgeren, e) videredelegerede ydelser fra sygeplejen f) øremærkede puljer fra staten til nye initiativer.

Endvidere foretages en analyse af udviklingen i aktiviteten på Plejecentrene, Rehabiliteringscentret og Hjælpemidler.

- At der i forbindelse med budget 2020 tages stilling til de afledte konsekvenser i overslagsårene 2020-2023 på baggrund af status på effektiviseringsprojekter og analyse af aktivitetsstigningen pr. 65+ årige indenfor ældreområdet.

- At Serviceteamet inden 1. juni 2019 fremlægger en handlingsplan for at sikre budgetoverholdelse i 2019 (fx prisstigning på rengøring, nedsættelse af serviceniveauet eller effektiviseringer i Serviceteamet).
- At Teknik- og Miljøafdelingen kommer med forslag til bortfald af anlægsprojekter som ikke vurderes realistisk at gennemføre på grund af ekstraordinært høje prisstigninger eller væsentligt ændrede forudsætninger for gennemførelse af projektet (fx lokalplaner, ekstern medfinansiering, forsinkelse i mere end 2 år).
- At anlægsniveauet nedsættes set i lyset af at anlægsrammen på landsplan er overskredet med ca. 2 mia. kr. i regnskab 2018 og der i de seneste 3 år er overført uforbrugte anlægsmidler i Nyborg Kommune svarende til 94,182 mio. kr. i 2016, 85,888 mio. kr. i 2017 og 109,858 mio. kr. i 2018.

Sagen afgøres i
Byrådet

Bilag

- 450-2019-81738 NOTAT rapportering 31. marts - 29042019
- 450-2019-81737 BILAG resultatopgørelse pr. 31. marts 2019 - 29042019
- 450-2019-81736 Brev til B98 - Kommunal medfinansiering af sundhed

Beslutning i Ældreudvalget 7. maj 2019:

Fraværende: Ingen

V og O:

- oversendes til Økonomiudvalget
- Varmvandstræning undtages fra forslaget
- Seniorrådet inviteres til dialog om de økonomiske udfordringer.

S:

- Socialdemokratiet ønsker at genåbne budgettet, så der findes alternative finansieringsmodeller indenfor andre områder end sundhed og omsorg.
- Seniorrådet inviteres til dialog om de økonomiske udfordringer.

Bilag

- NOTAT rapportering 31. marts - 29042019
- BILAG resultatopgørelse pr. 31. marts 2019 - 29042019
- Brev til B98 - Kommunal medfinansiering af sundhed

Punkt 5: Udkast til kommissorium "Strategi for god ledelse i Sundheds- og Omsorgsafdelingen"

Sagsfremstilling

5. Udkast til kommissorium "Strategi for god ledelse i Sundheds- og Omsorgsafdelingen"

Sagsnr.	450-2019-9576	Initialer	JAC	Åbent
---------	---------------	-----------	-----	-------

Sagsfremstilling

På udvalgets møde i marts 2019, blev administrationen bedt om at udarbejde et kommissorium, der skal sætte rammerne for en proces, der leder til formulering af en strategi for god ledelse i Sundheds- og Omsorgsafdelingen.

Baggrunden herfor er det stigende fokus på at styrke god offentlig ledelse fra Regeringen, KL og Danske Kommuner, som bl.a. er kommet til udtryk i de 7 anbefalinger fra Regeringens ledelseskommision, om hvordan god ledelse skal praktiseres i den moderne offentlige sektor. Vi kan i fremtiden forvente udfordringer i forhold til rekruttering af SOSU-personale samt en stigende faglig kompleksitet i forhold til de opgaver, der skal varetages i det nære sundhedsvæsen. Derfor er det også vigtigt, at lederne er klædt godt på til at håndtere udfordringerne og udviklingen i den moderne offentlige sektor.

I forbindelse med udarbejdelse af strategien for rekruttering og fastholdelse er det også blevet tydeligt, at fremtiden kalder på gode ledere, der kan lede på kerneopgaven og imødekomme de anbefalinger og krav, der stilles til ledere i en moderne offentlig sektor.

Byrådet forventes desuden i juni 2019 at godkende kerneopgaven på de syv velfærdsområder i Nyborg Kommune. I Sundheds- og Omsorgsafdelingen har det sidste år gennemgået en proces med implementering af kerneopgaven "SAMMEN med borgeren skaber vi mulighed for et sundt, aktivt og værdigt liv". At lede på kerneopgaven kræver en ledelsesindsats, som vil udfordre og udvikle ledelse, kultur og medarbejderne. I den sammenhæng er det helt centralt, at strategien også hviler på Nyborg Kommunes ledelsesgrundlag.

Udkastet til kommissoriet "Strategi for god ledelse i Sundheds- og Omsorgsafdelingen" beskriver projektets baggrund, formål, indhold samt tidsplan. I projektets procesplan er der lagt vægt på, at involvere ledere i afdelingen samt at hente inspiration fra tidligere og nuværende indsatser til at styrke god ledelse i afdelingen. Processen vil indeholde:

- 1) Kortlægning og identifikation af tidligere, nuværende og kommende indsatser i Sundheds- og Omsorgsafdelingen.
- 2) Workshop på lederseminar med 18 ledere i Sundheds- og Omsorgsafdelingen, som skal give input til strategien.
- 3) Nedsættelse af arbejdsgruppe bestående af 3 medlemmer fra Ældreudvalget, Sundheds- og Ældrechefen, Souschef, Områdeleder, 2 decentrale ledere, FTR for FOA, FTR for DSR, FTR for terapeuterne samt en konsulent som tovholder. Arbejdsgruppen mødes ca. 3 gange hen over august og september.
- 4) Godkendelse af strategien i Ældreudvalget i oktober.

Udkast til kommissorium Strategi for god ledelse er vedhæftet som bilag.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Det indstilles, at Ældreudvalget godkender udkast til kommissoriet "strategi for god ledelse i Sundheds- og Omsorgsafdelingen" samt procesplanen.

Sagen afgøres i
Ældreudvalget

Bilag

450-2019-80171 Udkast til Kommissorium Strategi for god ledelse

Beslutning i Ældreudvalget 7. maj 2019:

Fraværende: Ingen

Godkendt.

Direktionen indgår i arbejdsgruppen, Jacob Nilsson (V), Carsten Kudsk (O), Sonja Marie Jensen (A) indgår.

Bilag

Udkast til Kommissorium Strategi for god ledelse

Punkt 6: Høringsudkast: Sammen om at fremme fællesskaber - Strategi mod ensomhed 2019-21

Sagsfremstilling

6. Høringsudkast: Sammen om at fremme fællesskaber - Strategi mod ensomhed 2019-21

Sagsnr.	450-2018-12434	Initialer	LHU	Åbent
---------	----------------	-----------	-----	-------

Sagsfremstilling

I budgetaftalen for 2018 er det besluttet, at der skal udarbejdes en strategi mod ensomhed. Strategien skal have et bredt fokus på tværs af borgergrupper i Nyborg Kommune, som rammes af langvarig og svær ensomhed. Strategien understøtter Nyborg Kommunes frivillighedspolitik 2018-21 – ”Hånd i hånd med frivilligheden”, hvor ensomhed er beskrevet som et af fem indsatsområder.

Administration har udarbejdet udkastet: ”Sammen om at fremme fællesskaber – Strategi mod ensomhed 2019-21” (se bilag), som blev sendt i høring af Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 3. april 2019. Udkastet er blevet til på baggrund af et dialogmøde 6. december 2018, hvor borgere, repræsentanter fra foreninger og råd, samt politikere og medarbejdere gav input til strategien.

Høringsudkastet er yderligere kvalificeret af en tværgående arbejdsgruppe bestående af:

- Jannie Nørregaard Rasmussen, konsulent og tovholder
- Flemming Holt Nielsen, Socialafdelingen
- Susanne Clausen, Forebyggende hjemmebesøg
- Louise Hungeberg Andersen, Konsulent
- Ebbe Hajsland, Seniorrådet
- Benny Pieszak, Udsatterrådet og Integrationsrådet
- Anja de Thurah, Udsatterrådet
- Inge Nybo, Handicaprådet
- Matilde Louise Svanegaard, Frivilligcenter Nyborg
- Stig Bjarne Jensen, Sprotoften

Ensomhedsstrategien er afsæt for et mere systematisk arbejde med at forebygge ensomhed i Nyborg Kommune. Strategien vil desuden være udgangspunkt for mere samarbejde og igangsættelse af lokale initiativer, der kan være med til at forebygge og bekæmpe ensomhed samt fremme meningsfulde fællesskaber.

Strategien indeholder 6 prioriterede indsatsområder:

- Nedbryde tabuer og opbygge viden
- Opsporing
- Synliggøre muligheder
- Flere ind i fællesskaber
- Samarbejde på tværs
- Hjælp til selvhjælp

I forlængelse af politisk godkendelse af strategien vil der blive udarbejdet årlige handleplaner.

Høringsperiode for ensomhedsstrategien

3. april-24. maj 2019	Sundheds- og Forebyggelsesudvalget blev præsenteret for ensomhedsstrategien 3. april og sendte udkastet til strategien i høring i bl.a.: <ul style="list-style-type: none">· alle udvalg· diverse råd, herunder bl.a. Seniorrådet og Handicaprådet· kommunens hjemmeside og facebookside· mail til foreninger, medarbejdere mv.
-----------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

19. juni 2019	Udkast til strategien med indkomne høringssvar præsenteres for Sundheds- og Forebyggelsesudvalget med henblik på anbefaling af strategien til Byrådet.
25. juni 2019	Strategien ”Sammen om at fremme fællesskaber – Strategi mod ensomhed 2019-21” fremlægges til godkendelse i Byrådet.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Det indstilles, at udvalget drøfter ”Sammen om at fremme fællesskaber – Strategi mod ensomhed 2019-21” med henblik på at udarbejdet et eventuelt høringssvar.

Sagen afgøres i

Ældreudvalget

Bilag

450-2019-49181 SAMMEN om at fremme fællesskaber | Strategi mod ensomhed 2019-21 - høringssudkast

Beslutning i Ældreudvalget 7. maj 2019:

Fraværende: Ingen

Ældreudvalget kan varmt anbefale strategien.

Bilag

SAMMEN om at fremme fællesskaber | Strategi mod ensomhed 2019-21 - høringssudkast

Punkt 7: Orientering fra udvalgsformanden/medlemmerne

Sagsfremstilling

7. Orientering fra udvalgsformanden/medlemmerne

Sagsnr.	450-2018-23493	Initialer	PEJ	Åbent
---------	----------------	-----------	-----	-------

Sagsfremstilling

Beslutning i Ældreudvalget 7. maj 2019:

Fraværende: Ingen

Intet.

Punkt 8: Orientering fra direktøren/chefen

Sagsfremstilling

8. Orientering fra direktøren/chefen

Sagsnr.	450-2018-23493	Initialer	PEJ	Åbent
---------	----------------	-----------	-----	-------

Sagsfremstilling

Beslutning i Ældreudvalget 7. maj 2019:

Fraværende: Ingen

Tårnparken flytning.

Punkt 9: Referat fra seniorrådsmøde 10. april 2019

Sagsfremstilling

9. Referat fra seniorrådsmøde 10. april 2019

Sagsnr.	450-2018-1281	Initialer	LHU	Åbent
---------	---------------	-----------	-----	-------

Sagsfremstilling

Referat fra seniorrådsmøde 10. april 2019 er vedhæftet til orientering.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Det indstilles, at udvalget tager referaterne til efterretning

Sagen afgøres i

Ældreudvalget

Bilag

450-2019-78015 Referat fra seniorrådsmøde 10. april 2019

Beslutning i Ældreudvalget 7. maj 2019:

Fraværende: Ingen

Til orientering.

Bilag

Referat fra seniorrådsmøde 10. april 2019

Punkt 10: Lukket: Orientering fra udvalgsformanden/medlemmerne

Punkt 11: Lukket: Orientering fra direktøren/chefen